

Árak, árszínvonal, megélhetési költségindex

Erdélyi magyarlakta városok megélhetési költségindexe, 2021

Az Erdélystat elkészítette a tizenkét legnagyobb magyar lakossággal rendelkező erdélyi város megélhetési költségindexét. Az eredmények szerint Kolozsvár után Brassó bizonyult a második legdrágább városnak, itt 7,5%-kal alacsonyabb a megélhetési költségindex, mint Kolozsváron. Temesvár szinte Brassóval holtversenyben a harmadik. A megélhetési költségindex eredményei szerint 2021 tavaszán a székelyföldi városok között Sepsiszentgyörgyön a legmagasabbak a megélhetési költségek. A legolcsóbb város Kézdivásárhely, ahol 22,5%-kal alacsonyabb a megélhetés Kolozsvárhoz viszonyítva.

A költségindexről és az adatok értelmezhetőségéről

A statisztikában komoly hagyománya van annak, hogy különféle módokon összehasonlílják az egyes városok megélhetési költségeit, így próbálva számszerűsíteni azt, vajon mennyivel is olcsóbb vagy drágább az élet az egyes településeken. Sok más hasonló index mellett talán a legismertebb ilyen összehasonlítás az Economist Intelligence Unit (EIU) 130 világváros árait rendszeresen összevető WCOL indexe.¹ Az Erdélystat hasonló módszertannal készítette el saját, a legjelentősebb erdélyi magyarlakta városok megélhetési költségeit összevető indexét. Az egyes városok megélhetési költségeinek megállapításához összeállított „fogyasztói kosárban” összesen 43 termék és szolgáltatás súlyozott árát vettük figyelembe a burgonya piaci árától a személyszállítási díjon át az edzőtermi bérletig.

Az index képzésének részletes ismertetését, a fogyasztói kosarakban szereplő termékek és szolgáltatások pontos leírását és az árak begyűjtésének módját [külön módszertani anyagunkban](#) lehet megtalálni. A referenciaváros Kolozsvár, vagyis a többi város értékeit mindig a kolozsvári 100 pontos értékhez viszonyítjuk. Az egyes termékcsoportok súlya városonként a Táblamellékletben tekinthető meg a közlemény végén.

Az adatok értelmezésénél fontos figyelembe venni, hogy egy város árszínvonala nem feltétlenül tükrözi az átlagos életszínvonalat. Például Brassó megélhetési indexe 92,5 pont, ez azt jelenti, hogy ha Kolozsváron valakinek a megélhetéséhez napi száz lejre lenne szüksége, akkor Brassóban ugyanezeket a termékeket és szolgáltatásokat 92,5 lejért tudná megvásárolni, tehát Brassó „árelőnye” 7,5%. Ugyanakkor valószínű, hogy Kolozsváron az átlagbérek is magasabbak, mint Brassóban, így lehetséges az, hogy a kolozsvári átlagos életszínvonal – a város viszonylagos drágasága ellenére – meghaladja a brassóit.

Az, hogy egy város viszonylag drága, nem jelenti azt sem, hogy minden termékcsoport esetében az. Például Brassóban a legolcsóbb a taxisolgáltatások ára a megfigyelt városok közül. Vannak olyan termékek is, amelyek hatósági árasak, vagy szinte egységes az áruk az országban településtől függetlenül: ilyen termékeket értelemszerűen nem tettünk a fogyasztói kosárba, pedig ezek csökkentenék a városok közötti különbségeket.

¹ <https://www.eiu.com/n/campaigns/worldwide-cost-of-living-2020/> Letöltés dátuma: 2021. 04. 12.

Városok rangsora

A tizenkét jelentős magyar lakossággal rendelkező város közül a legdrágább **Kolozsvár** – ezért is választottuk referenciának. Itt a legmagasabbak a lakhatási költségek, a házhoz szállított vendéglátóipari élelmiszerek, a városon belüli utazási költségek (tömegközlekedés, parkolás, taxi) és a kultúrafogyasztási kiadások is magasak.

Brassóban a lakhatási költségek számítanak magasnak, ezek nagyjából megegyeznek a kolozsvári árszínvonallal, és alapvetően ennek köszönhető a második helyezés. A kulturális szolgáltatások, illetve a vendéglátóipari élelmiszerek is relatív drágák, viszont más területeken a középmezőnyben helyezkedik el a város. Érdekes például, hogy Brassóban a legolcsóbb a taxiszoállítások ára a megfigyelt városok közül.

A harmadik legdrágább város **Temesvár**, itt 8%-kal alacsonyabb a megélhetés, mint Kolozsváron. A megfigyelt városok közül Temesváron a legdrágábbak a sportolási szolgáltatások, és a bolti, piaci élelmiszerkosár árszínvonala is meghaladja a Kolozsvárét. A lakhatás kevésbé drága, Temesvárt megelőzi Kolozsvár, Brassó és Sepsiszentgyörgy ezen a területen.

Erdélyi magyarlakta városok megélhetési költségindexe

A székelyföldi városok közül a legdrágább az élet **Sepsiszentgyörgyön**, ahol az árindex elmaradása csupán 11,4% Kolozsvárhoz viszonyítva, így a negyedik helyezett a rangsorunkban. Itt a legköltségesebb az általános piaci élelmiszerek beszerzése, illetve relatív drága a lakhatás is. Ennek valószínű oka, hogy az albérletek iránti kereslet jelenleg nagy, viszont a kínálat alacsony, illetve a magas ingatlanárakkal rendelkező közeli Brassó is felfelé húzhatja a lakhatási költségeket. A többi területen viszonylag olcsó Sepsiszentgyörgy, a házhoz rendelhető élelmiszerek, az utazás és a kultúrafogyasztás árainak tekintetében a rangsor második felében található.

Nagyváradon 13,5%-kal alacsonyabb a megélhetés, mint Kolozsváron. Itt relatív alacsony a lakhatási költség, viszont Kolozsvár után itt a legmagasabb a kultúrára fordított kiadások árszínvonala, például a könyvtári belépő éves díja Nagyváradon a legdrágább a megfigyelt városok közül. Szintén drágák a sportolási lehetőségek, kedvezőbbek viszont az utazási költségek és az élelmiszerárak.

Szatmárnémetiben átlagosan 14,9%-kal olcsóbbak az árak Kolozsvárhoz viszonyítva. A lakhatási költségek hasonlóak a nagyváradai árakhoz, ugyanakkor Kolozsvár után itt a legdrágábbak a városon belüli utazási kiadások. Más területeken a középmezőnyben helyezkedik el a város.

Csíkszereda átlagosan 16,2%-kal olcsóbb, mint Kolozsvár. Itt viszonylag magasak a lakhatás, a városon belüli utazás és a kulturális szolgáltatások költségei. Ugyanakkor Csíkszeredában a második legolcsóbb a vendéglátóipari egységekben fogyasztható élelmiszerek árszínvonala (Kézdivásárhely után), illetve a bolti, piaci élelmiszerárak és a sportolási szolgáltatások költségei is alacsonyak.

Aradon 16,8%-kal alacsonyabb a megélhetési költségindex, mint Kolozsváron. A lakhatási kiadások Kézdivásárhely után itt a legkisebbek, és viszonylag olcsók a piaci élelmiszerek, illetve a kulturális szolgáltatások. Másfelől Aradon kiemelkedők a házhoz szállított ételek és italok árai, Kolozsvár után itt a legköltségesebbek, és szintén magasak a városon belüli utazási költségek.

Marosvásárhely a kilencedik a tizenkét város közül, itt átlagosan 19,4%-kal alacsonyabbak a megélhetési kiadások Kolozsvárhoz viszonyítva. A lakhatási költségek szempontjából középmezőnyben van, illetve a vendéglátóipari élelmiszerek ára is közepes színvonalú, más területeken olcsónak számít a város. Egyedül a kulturális szolgáltatások árszínvonala kiemelkedő. Érdekesség, hogy az általános bolti, piaci élelmiszerekből összeállított bevásárlókosár ára Marosvásárhelyen volt a legalacsonyabb a megfigyelt városok közül.

Nagybánya a harmadik legolcsóbb város, itt átlagosan 19,7%-kal alacsonyabbak az árak, mint Kolozsváron. A bolti, piaci élelmiszerárak szempontjából az ötödik, a lakhatás, a vendéglátóipari élelmiszerek és az utazási költségek szempontjából a negyedik legolcsóbb, a sport és a kultúra árszínvonalát tekintve pedig ennél is kedvezőbbek Nagybányán a kiadások.

A második legolcsóbb város **Székelyudvarhely**, ahol átlagosan 20%-kal alacsonyabb a megélhetés Kolozsvárhoz viszonyítva. Bár a lakhatási és utazási költségek szempontjából inkább a középmezőnybe sorolható, a relatív olcsó élelmiszerárak, a mérsékelt sportolási és kulturális költségek jelentősen csökkentik a megélhetési indexet.

A legolcsóbb város **Kézdivásárhely**, itt 22,5%-kal alacsonyabbak a megélhetési költségek Kolozsvárhoz viszonyítva. Kézdivásárhelyen az általános bolti, piaci élelmiszer kifejezetten drága, az átlagárak meghaladják még a kolozsvárit is. Ugyanakkor mindezt ellensúlyozza, hogy a lakhatás, a vendéglátóipari egységekben fogyasztott (jelenleg házhoz szállított) kész élelmiszer, az utazás és a kultúra költségei Kézdivásárhelyen a legkedvezőbbek.

Táblamelléklet

Erdélyi magyarlakta városok fogyasztói kosara – az egyes termékcsoportok súlya, 2021

Város	Lakhatás	%	Piaci-bolti élelmiszer	%	Vendéglátóipari élelmiszer	%	Utazás	%	Sport	%	Kultúra	%
Kolozsvár	40,0	100	25,0	100	15,0	100	10,0	100	5,0	100	5,0	100
Brassó	39,9	100	24,2	97	13,1	88	6,9	69	4,4	88	4,0	80
Temesvár	35,5	89	25,6	102	14,4	96	6,9	69	6,6	131	3,0	61
Sepsiszentgyörgy	36,7	92	27,4	110	11,2	75	6,5	65	3,9	78	3,0	60
Nagyvárad	31,8	80	23,8	95	13,0	86	8,1	81	5,1	102	4,7	95
Szatmárnémeti	32,4	81	23,9	95	12,7	84	8,4	84	4,5	89	3,4	67
Csíkszereda	34,2	85	23,4	94	11,1	74	8,2	82	3,5	69	3,6	71
Arad	29,4	73	23,1	92	14,4	96	7,8	78	5,4	109	3,0	61
Marosvásárhely	32,7	82	21,3	85	12,5	84	6,5	65	3,7	75	3,8	77
Nagybánya	32,2	80	23,4	94	11,9	79	6,7	67	3,2	63	3,0	60
Székelyudvarhely	32,7	82	22,9	91	11,9	79	7,2	72	3,0	59	2,3	47
Kézdivásárhely	29,3	73	26,1	104	10,6	71	6,0	60	3,4	68	2,1	43

Közzététel: 2021. április 15.

További információ: Lukács Andrea, Kapitány Balázs (info@erdelystat.ro).

Korábbi Erdélystat-közlemények és -elemzések, módszertani leírások megtalálhatók a www.erdelystat.ro honlapon.

Előzetes igénylés után közleményeinket, elemzéseinket e-mailen elküldjük Önnek a megjelenés időpontjában. Erre vonatkozó igényét az info@erdelystat.ro e-mail címen jelezheti.